

Notat

MILJØMINISTERIET

Miljøstyrelsen

Kemikalier
J.nr. MST-601-00183
Ref. BEHAN/kirst
Den 24. september 2010
J.nr. Dep 001-

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Kommissionens forslag om ændring af bilag XVII til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH), (acrylamid).

1. Status

Kommissionen har 13. september 2010 fremlagt ovennævnte forslag til afstemning blandt medlemsstaterne på REACH Komité møde den 4. oktober 2010. Afstemningen vil ske efter forskriftprocedurerne beskrevet i artikel 133 i REACH-forordningen.

Forslaget vedrører tilpasning af REACH forordningens bilag XVII for så vidt angår acrylamid. Acrylamid er kræftfremkaldende og mutagent i kategori 1B og Kommissionen foreslår, at markedsføring af acrylamid forbydes i injektionsmørtel i koncentrationer på 0,1 % eller derover.

Afstemningen sker som led i overgangsbestemmelserne fra forordning (EØF) nr. 793/93 til REACH forordningen (art. 137,1,a), idet der i 2004 er blevet vedtaget en anbefalet strategi for risikobegrænsning for acrylamid (Kommissionens henstilling 2004/394/EF) uden at denne blev udmøntet i en begrænsning i direktiv 76/769/EØF om begrænsning af markedsføring og anvendelse af visse farlige stoffer og præparater. Direktiv 76/769/EØF er sidenhen overført til bilag XVII i REACH.

2. Formål og Indhold

I forbindelse med risikovurderingen af acrylamid under programmet for risikovurdering af eksisterende stoffer (forordning (EØF) nr. 793/93) blev det konkluderet, at der var behov for at reducere risikoen, som følge af anvendelsen af acrylamidbaseret injektionsmørtel ved bygge- og anlægsarbejder, for både vandmiljøet og som følge af indirekte eksponering gennem forurenede vand. Anbefalingen med en risikoreduktionsstrategi blev offentliggjort i Kommissionens henstilling 2004/394/EF.

På baggrund af acrylamids kræftfremkaldende, mutagen, reproduktionstoksiske og neurotoksiske virkninger, blev der desuden peget på problemer for arbejdstagere og andre mennesker, som blev udsat for acrylamid via miljøet, som følge af anvendelsen af acrylamidbaseret injektionsmørtel i både lille og stor skala.

I Kommissionens henstilling 2004/394/EF anbefales det derfor, at der indføres begrænsninger for markedsføring og brug af acrylamid i injektionsmørtel til anvendelse i både lille og stor skala.

På denne baggrund foreslår Kommissionen, at der i tabellen i bilag XVII til forordning (EF) nr. 1907/2006 indsættes følgende som nr. 60:

<p>"60. Acrylamid CAS-nr. 79-06-1</p>	<p>Må ikke markedsføres eller anvendes som et stof eller som en bestanddel i blandinger i en koncentration på 0,1 vægtprocent eller derover til injektionsmørtel efter [18 måneder efter nærværende forordnings ikrafttrædelse]."</p>
---	---

3. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

4. Nærhedsprincippet

Regeringen finder, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, idet det overordnede mål med bilag XVII indeholdende en fortegnelse over begrænsninger vedrørende fremstilling, markedsføring og anvendelse af visse farlige stoffer, blandinger og artikler, forudsætter en fælles harmoniseret fortegnelse.

5. Gældende dansk ret

Forslaget er en forordning, og har derfor ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

Kravene til den arbejdsmiljømæssige håndtering af acrylamid på virksomhederne er nærmere reguleret i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 908 af 27. september 2005 om foranstaltninger til forebyggelse af kræfttrisiko ved arbejde med stoffer og materialer med senere ændringer. Virksomheder, der vil anvende stoffet acrylamid, skal i henhold til særreguleringen i bilag til bekendtgørelsen søge om en særlig godkendelse hos Arbejdstilsynet. Godkendelsen har til formål at sikre et sikkert og sundt arbejdsmiljø i forhold til særligt farlige stoffer, såfremt der ikke er mindre farlige substitutionsalternativer. Optagelse af acrylamid på bilag XVII i REACH med anvendelsesbegrænsning i injektionsmørtel medfører, at Arbejdstilsynet vil ophæve det nationale godkendelseskrav i forhold til denne anvendelse i injektionsmørtel for stoffet i bilaget til bekendtgørelsen. Justeringerne vil få virkning fra det tidspunkt, hvor anvendelsen efter forslaget skal ophøre.

Da acrylamid har en harmoniseret klassificering som kræftfremkaldende og mutagent i kategori 1B, må stoffet ifølge bilag XVII i REACH ikke sælges til den almindelige forbruger i blandinger med mere end 0,1 %. Forslaget vil derfor kun kunne berøre erhvervmæssige brugere.

6. Konsekvenser for Danmark

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for staten, regionerne og kommunerne.

Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Da Miljøstyrelsen ikke har kendskab til at der i Danmark markedsføres injektionsmørtler med 0,1 % eller derover af acrylamid, vil forslaget ikke have konsekvenser for erhvervslivet.

Beskyttelsesniveauet

Der skal i dag søges om en særlig godkendelse hos Arbejdstilsynet for at anvende acrylamid erhvervmæssigt i blandinger med 0,1 % eller mere. Arbejdstilsynet har ikke givet godkendelser og vurderer derfor ikke, at stoffet bliver brugt i Danmark dag i injektionsmørtler. Med forslaget opret-

holdes eller øges det nuværende beskyttelsesniveau derfor, idet markedsføringen og brugen vil blive forbudt.

7. Høring

Forslaget har ikke været sendt i bred høring. Rammenotat om sagen har været sendt i høring i Miljøspecialudvalget fra 17. – 22. september 2010.09.24

3F bemærker, at acrylamid har så negative påvirkninger på mennesker, herunder arbejderstagerne, at anvendelse af produkter med acrylamid helt bør forbydes. Alternativt bør der stilles meget strenge krav til værnemidler.

Forbrugerrådet bemærker, at man kan støtte den danske holdning i sagen.

8. Forhandlingssituationen

Danmark støttede i 2003 forslaget til risikoreduktionsstragi, der blev offentliggjort i Kommissionens henstilling 2004/394/EF, og som ligger til grund for forslaget.

Kommissionen præsenterede mundtligt forslaget på møde med medlemslandenes kompetente myndigheder for REACH og CLP ("CARACAL") den 15.-17. juni 2010.

9. Dansk holdning

Den danske holdning til forslaget er positiv. Baggrunden for denne holdning er, at Danmark ønsker at begrænse anvendelsen af stoffer, hvor der kan konstateres en risiko.

10. Tidligere forelæggelser for Folketinget

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketinget.